

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

20.10.2008

B6-0538/2008 }
B6-0539/2008 }
B6-0542/2008 } RC1

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pagal Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį pateikė

- Pasqualina Napoletano, Richard Howitt ir Barbara Weiler PSE frakcijos vardu
- Marco Cappato ir Marco Pannella ALDE frakcijos vardu
- Ewa Tomaszewska ir Inese Vaidere UEN frakcijos vardu

keičiantis šių frakcijų pasiūlymus dėl rezoliucijų:

- ALDE (B6-0538/2008)
- PSE (B6-0539/2008)
- UEN (B6-0542/2008)

dėl naujojo ES ir Vietnamo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ir žmogaus teisių

Europos Parlamento rezoliucija dėl naujojo ES ir Vietnamo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ir žmogaus teisių

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Vietnamo,
 - atsižvelgdamas į 1995 m. Europos Sąjungos ir Vietnamo Socialistinės Respublikos bendradarbiavimo susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Vietnamas ratifikavo 1982 m.,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi 2008 m. spalio 20–21 d. Hanojuje vyksta antrasis Europos Sąjungos ir Vietnamo derybų raundas,
- B. kadangi 2008 m. rugpjūčio 25 d. Žmogaus teisių pakomiteje vyko svarstymas Vietnamo, Laoso ir Kambodžos klausimu,
- C. kadangi kitas ES trejeto ir Vietnamo susitikimas tęsiant dialogą žmogaus teisių klausimais numatytas 2008 m. gruodžio mėn.,
- D. kadangi Europos Sąjungos ir Vietnamo Socialistinės Respublikos bendradarbiavimo susitarimo 1 straipsnyje nurodoma, kad „bendradarbiavimo ir šio susitarimo nuostatų pagrindą sudaro pagarba žmogaus teisėms ir demokratijos principams, ir šis pagrindas yra esminis susitarimo elementas“,
- E. kadangi labai ribojama susirinkimų laisvė: 2008 m. rugsėjo mėn. Vietnamo vyriausybė ėmėsi per pastaruosius dešimtmečius pačių griežčiausių priemonių prieš taikius katalikų protestuotojus, dalyvavusius Hanojuje vykusioje tylioje maldininkų protesto demonstracijoje, kurioje buvo prašoma grąžinti Vietnamo vyriausybės konfiskuotą bažnyčios turtą,
- F. kadangi labai varžoma spaudos laisvė: 2008 m. buvo suimta ar nubausta keletas Vietnamo žurnalistų už tai, kad jie rengė pranešimus apie valdžios korupciją, ir 2008 m. rugsėjo 19 d. policija suėmė ir sumušė naujienų agentūros „Associated Press“ biuro Hanojuje vadovą Beną Stockingą už tai, kad jis žiniasklaidoje paskelbė apie taikų Vietnamo katalikų susibūrimą Hanojuje,
- G. kadangi vis dar diskriminuojamos šiaurės ir vidurio plynaukščių etninės mažumos, konfiskuojamos jų žemės, pažeidžiama jų religijos ir kultūros laisvė; kadangi nei nepriklausomos NVO, nei užsienio žurnalistai negali laisvai patekti į vidurio plynaukščių vietoves ir įvertinti tikrosios kalnų gyventojų, ypač tų, kurie buvo jėga grąžinti iš Kambodžos, padėties; kadangi nuo 2001 m. už taikią politinę ar religinę veiklą nuteista kalėti daugiau nei 300 kalnų gyventojų,

- H. kadangi nepaisant nuolatinių ir besikartojančių tarptautinės bendrijos raginimų Vietnamo jungtinės budistų bažnyčios vadovas ir 2006 m. Rafto premijos už žmogaus teisių gynimą laureatas Thich Quang Do (79 metų) nuo 1982 m. buvo daug kartų kalinamas ir jam vis dar *de facto* taikomas namų areštas,
- I. kadangi Vietnamo vyriausybė dar nepripažino Vietnamo jungtinės budistų bažnyčios, kuri kadaise buvo didžiausia budistų organizacija pietų ir centriniam Vietname,
- J. kadangi Vietnamas priėmė teisės aktus, pagal kuriuos ribojama naudojimosi internetu laisvė, vykdomas filtravimas ir turinio kontrolė, buvo areštuota nemažai vadinamųjų kibernetinės erdvės disidentų (angl. „cyber-dissidents“) už tai, kad jie internetu platino savo nuomonę žmogaus teisių ir demokratijos klausimais ar dalyvavo internetinėse diskusijose demokratijos tema; kadangi 2008 m. rugsėjo 10 d. nuteistas kalėti internete skelbiamų kūrinių rašytojas ir demokratijos gynėjas Nguyen Hoang Hai, žinomas literatūriniu slapyvardžiu Dieu Cay,
- K. kadangi buvo vykdomas khmerų etninės mažumos (khmerų kromų) atstovų, gyvenančių pietų Vietname, religinis persekiojimas, konfiskuota jų žemė; kadangi valdžios institucijos atėmė dvasininko titulą iš maždaug 20 khmerų kromų budistų vienuolių dėl to, kad jie dalyvavo taikiam 2007 m. vasario mėn. surengtame proteste už didesnę religinę laisvę, ir kadangi penki iš jų nuteisti kalėti; kadangi Vietnamo valdžios institucijos khmerų kromų vienuoliui Timui Sakhornui paskyrė namų areštą po to, kai jis 2008 m. gegužės mėn. buvo paleistas iš kalėjimo; kadangi valdžios institucijos panaudojo pernelyg didelę jėgą prieš khmerų kromų ūkininkus, pateikusius peticijas ir prašančius išspręsti su žeme susijusius konfliktus,
1. pabrėžia, kad Europos Sąjungos ir Vietnamo dialogas žmogaus teisių klausimu turi duoti konkrečių rezultatų, t.y. pagerinti padėtį Vietname; ragina Tarybą ir Komisiją iš naujo įvertinti bendradarbiavimo su Vietnamu politiką atsižvelgiant į 1995 m. Bendradarbiavimo susitarimo 1 straipsnį, kuriame nurodoma, kad bendradarbiavimas grindžiamas pagarba demokratijos principams ir pagrindinėms teisėms;
 2. ragina Komisiją nustatyti aiškias Vietname vykdomų plėtros projektų vertinimo gaires siekiant užtikrinti jų atitiktį žmogaus teisių ir demokratinei išlygai;
 3. ragina Komisiją ir Tarybą, vedant derybas dėl naujo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo, į kurį bus įtraukta aiški žmogaus teisių ir demokratinė išlyga bei šios išlygos įgyvendinimo mechanizmas, paraginti Vietnamą iki susitarimo sudarymo nutraukti šiuo metu nuolat pasikartojančius sistemingus demokratijos ir žmogaus teisių pažeidimus ir, visų pirma, paprašyti Vietnamo vyriausybės, kad:
 - Vietnamas, kaip JT Saugumo Tarybos narys, aktyviai bendradarbiautų su JT už žmogaus teisių klausimus atsakingomis institucijomis ir pakviestų į Vietnamą atvykti specialųjį pranešėją religinės netolerancijos klausimais (jis paskutinį kartą Vietname lankėsi 1998 m.), darbo grupę nesankcionuoto sulaikymo klausimais (ji paskutinį kartą Vietname lankėsi 1994 m.); užtikrintų galimybę JT pareigūnams ir specialiesiems pranešėjams nevaržomai patekti į visus regionus, taip pat šiaurės ir vidurio plynaukštes, ir leistų jiems ten surengti konfidencialius pokalbius su politiniais ir religiniais kalniais bei sulaikytaisiais, taip pat prieglobsčio prašančiais kalnų gyventojais, kurie buvo gražinti iš

Kambodžos į Vietnamą;

- nedelsiant būtų paleisti visi asmenys, sulaikyti ar įkalinti už tai, kad taikiai reiškė savo politinius ar religinius įsitikinimus, taip pat daugiau nei 300 kalnų gyventojų katalikų, khmerų kromų vienuoliai, demokratijos gynėjai, peticijų dėl teisių į žemę pateikėjai, kibernetinės erdvės disidentai, profsąjungų lyderiai, katalikų bendruomenės nariai, Hoa Hao budizmo ir Cao Dai religijos pasekėjai;
 - nedelsiant būtų visiškai panaikintas namų areštas vyriausiajam jungtinės Vietnamo budistų bažnyčios patriarchui Thich Quang Do ir khmerų kromų vienuoliui Timui Sakhornui, kuris paleistas iš Vietnamo kalėjimo 2008 m. gegužės mėn., bet kuriam vis dar taikomas namų areštas;
 - nepriklausomoms religinėms organizacijoms būtų leidžiama laisvai vykdyti religinę veiklą ir vyriausybė tam netrukdytų, leisti šioms religinėms organizacijoms savarankiškai registruotis vyriausybės institucijose, jei jos norėtų tai padaryti; kad būtų grąžintas Vietnamo vyriausybės konfiskuotas bažnyčios turtas ir pagodos, taip pat būtų atkurtas teisinis Vietnamo jungtinės budistų bažnyčios statusas;
 - būtų panaikintos Vietnamo įstatymų nuostatos, pagal kurias dėl neaiškios nacionalinio saugumo nusikaltimų apibrėžties kitokia nuomonė ir tam tikra religinė veikla laikomi nusikalstama veika, siekiant užtikrinti, kad šie įstatymai nebūtų taikomi ir nukreipiami prieš asmenis, kurie naudojami savo pagrindinėmis teisėmis, susijusiomis su saviraiškos, susirinkimo, būrimosi ir religinių įsitikimų laisve;
 - būtų nutraukta Vietnamo vyriausybės vykdoma šalies žiniasklaidos, taip pat interneto ir elektroninių pranešimų cenzūra ir kontrolė, ir būtų nedraudžiama leisti nepriklausomus ir privačius laikraščius bei žurnalus;
4. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) narių vyriausybėms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų vyriausiajam žmogaus teisių komisarui ir Vietnamo vyriausybei bei parlamentui.